

Foton i rapporten: Disa Fjellström. Grupp bilden är tagen av Sussie Carlström. Text: Torbjörn Arvidsson.

ÖLAND 13-17 maj 2015

---

13 maj:

Den 13 maj började årets BohOF-resa till Öland och det blev en långhelg på solens och vindarnas ö som gav 160 arter i utbyte – mot förra årets notering på 171.

Det var på onsdagsmorgonen som Kenneth Johanssons Citroën rullade söderut på E6:an från Uddevalla. Med sig i bilen hade han Disa Fjellström, också boende i Uddevalla, och på vägen hämtades Torbjörn Arvidsson i Stenungsund, och Stefan Malm i Göteborg.

Efter cirka 15 mils körning söder om Göteborg tog vi ett första skådarstopp och det var vid Trönninge ängar strax utanför Halmstad.

Här fanns en del våtmarksfåglar i blåsten men ingenting som stack ut ordentligt. En utfärgad

Öland 2015

---

svartsnäppa gladde dock en skådargrupp från Falkenberg och de fyra tillresta skådarna från Bohuslän. Vi åkte vidare ned mot Öland och nådde ön på eftermiddagen. Vi ville ha lunch men ett beprövat ställe som Kaj 4 i Färjestaden var tyvärr stängt så vi provade i stället på hotell Skansen.

Det visade sig vara ett lyckat val av restaurang.

Buffén med lax och kyckling smakade riktigt bra och alla gick därifrån mätta och belåtna.

- Nu vet vi var vi äta på kommande Ölands-resor, sa Stefan när vi promenerade mot bilen.

Vi andra nickade instämmande.

Själva skådningen började förstås redan på vägen ned mot Ås vandrarhem. Vanliga arter som *ringduva*, *stare*, *stenskvätta* och *björktrast* ropades snart ut och det dök även upp en och annan mindre vanlig art under nedfärden.

En *röd glada* sågs från bilen och vid Grönhögens industriområde satt en *svart rödstjärt* och sjöng på ett tak.

Men det skulle bli bättre än så. Det hade kommit larm på en *rostgumpsvala* vid Ottenby kungsgård och när vi närmade oss kungsgården så stod flera skådare med tubkikarna inställda mot ett speciellt träd.

Och där satt den ju – rostgumpen.

Det var bara att tacka och bocka för att man fick starta Ölands-resan med en så pass fin art. Och vi behövde inte ens leta bland alla flygande *hussvalor* och *ladusvalor*. Bara en sån sak.

När vi hade checkat in på Ås vandrarhem så tog vi en första skådartur ner till udden. Där fanns som vanligt en hel drös med klassiska Ölands-arter. *Rödspov*, *småtärna*, *brushane*, *skärfläcka* och *roskarl* upptäcktes snart och ute över vattnet dansade *silvertärnor*.

I den lilla gölen bakom Fågel Blå låg *snatteränder* och *skedänder* och här gick även småvadare som *större strandpipare*, *drillsnäppa* och *grönbena*. Någon *storspov* flöjtade och i luften sågs småflockar av *vitkindade gäss* på väg mot norr.

14 maj:

Återigen så började vi dagen på Ölands södra udde och vilken start på dagen det blev. En brunaktig fågel i storspov-storlek rundade udden och snart ropade någon: *bronsibis!!!*

Fågeln tog en sväng in förbi fyren innan den vände och drog söderut. Många skådare som stått bakom Fågel Blå rusade fram och fick en snabb obs på den här oväntade gästen medan några andra missade fågeln helt. Vi som hade sett den stod bara och smålog där ute på udden med färskt Ölands-kryss i bagaget. Ja för många var det säkert ett Sverige-kryss också...

Det bjöds också på lite annat smått och gott den här morgonen. En insträckande *lappsparv* hördes och ute till havs passerade *smålommar* och *prutgäss*. En flock med säkert 100 *kärrensnappor* höll till i området och vid södra Lundspetsen hörde vi en *gulhämpling* locka några gånger.

Uppe i Lundsjöns fågeltorn har man bra utsikt över Schäferiängarna. På ängarna gick det *rödspovar* och *skärfläckor* samtidigt som *enkelbeckasin* och *gök* spelade. I markerna runt tornet var det gott om sångare förstås. *Ärt*, - *törn*, - *gran*, - *löv* och *grönsångare* finns alla i Lunden och även arter som *svarthätta*, *rödstjärt* och *svartvit flugsnappare* sjöng.

Efter en stund omgrupperade vi till Eckels udde där det blåste snålt minst sagt. Flera vanliga arter noterades och här sågs ännu en *röd glada*.

Vid Penåsa, en bit öster om Kastlösa, hade vi resans första sjungande *halsbandsflugsnappare* men också fyra-fem olika *göktytor*, en sjungande *trädlärka* och rovfåglar som *lärkfalk* och *havsörn*. En smålänning var glad över att ha reskryssat tofsmes i skogen men det var en art som vi inte lyckades få med på listan.

Vid Sockerbruksdammarna i Mörbylånga fanns *gråhakedopping*, *svarthakedopping*, *skäggmes* och ett par *kärnsångare*. *Backsvala* som var en talrik art på lokalen förra året sågs den här gången med ett enda exemplar. Ölands karaktärsfågel nummer ett, *näktergalen*, smattrade i buskagen kring dammarna.

Öland 2015

Vid Beijershamn var det roligaste en *havsörn* på en stolpe ute i Kalmarsund och 15 *mosnäppor* som födosökte i närheten av fågeltornet.

Risinge hamn blev nästa lokal för vår del och här fanns bland annat en *vattenrall* som grymtade inne i vassen, men här fanns också arter som *mosnäppa*, *grönbena*, *brushane*, *steglits* och *enkelbeckasin*.

Några snygga *gulärlor* gick omkring i gräset och en *mindre strandpipare* blev bortjagad av en *större strandpipare*.

Middag intogs på Lindas i Mörbylånga där en pizza satt fint efter en trevlig skådardag.

15 maj:

Morgonen nere på udden bjöd på tre insträckande *nattskärror* varav två hade landat i träd och blev tacksamma motiv för en hel del fotografer.

Ute över havet var sträcket tämligen måttligt men det passerade i alla fall några *prutgäss*, *sjöorrar* och *svärter* och strax innan vi kom ned till södra lundspetsen såg vi minst fem *törnskate*-hannar i buskmarkerna.

Och det var bara början på dagens insträck av tättingar...

24 juni 2013 upptäcktes 2k-hona sammetshatta nere i Bertils trädgård på Ölands södra udde.

Den 15 maj 2015 var det dags igen. Nu upptäckte Daniel Andersson en hane sammetshatta när han gick och skrotade i Lunden. Det var Sveriges sjunde fynd av den här Medelhavsarten och folk vallfärdade förstås till området kring Lundsjön.

Vi befann oss vid Ljungbacksvägen och tittade på ett par *mindre flugsnappare* när larmet gick men tog oss förstås ned till södra Lunden så snart vi hade sett flugsnapparna ordentligt.

Jag hade turen att se *sammetshattan* lämna en stor buske och sätta sig i toppen av ett torrt träd. Sedan drog den snabbt vidare och återupptäcktes på eftermiddagen i ett buskage vid Lundsjöns fågeltorn där både Stefan och Disa fick syn på den. Kenneth hade dock ingen tur med sig och fick tyvärr avsluta dagen utan kryss.

I sammetshattans kölvatten upptäcktes också en honfärgad *blåhake* i Lunden – en mycket trevlig bonus även om den fågel var nästan lika skulzig som sammetshattan.

Vår resa fortsatte med en liten rundtur på östra sidan där vi noterade resarter som exempelvis *höksångare*, *rapphöna* och *mindre korsnäbb* ute på alvaret. Någon *ängshök*-hane sågs också under den här eftermiddagen liksom många orkideér. Blomsterprakten var otrolig på sina håll och vid Möckelmossen fick Disa användning för sin inköpta Flora. Vid mossen såg vi också en av resans få *buskskvättor*.

Gräsgårds hamn är en trevlig lokal där man ser ända bort till Seby läge i norr. Den här kvällen var dock ganska kylslagen och det fanns inte så mycket att titta på. Några *brushanar* och *kärrensäppor*, en *gluttsnäppa* och en *drillsnäppa* ute på piren var allt som hittades i vadarväg den här gången. En hona *brun kärrhök* och några *snatteränder* fanns också på lokalen.

På kvällen åt vi middag med bohuslänska skådarkollegorna Kajsa Gustavsson, Anne-Marie Barregren, Agneta Olsson, Sussie Carlström och Per Wohlin som också tillbringade veckoslutet på Öland. Det blev en god bit mat och en stunds social samvaro på restaurang Kvarnen i Grönhögen.

16 maj:

Dern här dagen ägnade vi åt norra delen av Öland och vårt första egentliga skådarstopp blev den trevliga lokalen Kapelludden på östsidan, inte långt från Borgholm. Här fanns två stationära *ägretthägrar* och likaså en stationär *vitnäbbad islom* tillsammans med några *storlommar*. ”Vitnäsän” såg gigantisk ut med sin kraftiga hals och sin stora dolk till näbb, där den låg bredvid sina mindre släktingar. Efter några minuter dök den och sedan var den spårlost borta.

Vid Kapelludden fanns det fler intressanta arter. *Lärkfalk*, *fiskgjuse*, *rödspov*, *årta*, *havsörn*, *småtärna* sågs alla här liksom en hona *alfågel* som var en något överraskande upptäckt där den satt på en sten nära land.

En sjungande *gräshoppsångare* vid den gamla ruinen också en bonus på den här lokalen.

Hornsjön är känt för sina *skräntärnor* och vi såg förstås flera exemplar av arten även på årets resa. Åtminstone tre individer fiskade när vi var på plats vid Klosterholmen och i sjön låg också en handfull *skäggdoppingar*.

Lövskogen kring sjön är också känd för sina *halsbandsflugsnappare* och vi hörde minst fem hannar sjunga på vägen från parkeringsplatsen och ned till sjön.

Under en resa på norra Öland brukar det även ingå ett besök vid norra udden och Trollskogen. Så även i år.

I Trollskogen hördes bland annat *halsbandsflugsnappare*, *trädlärka*, *svartmes*, *rödstjärt* och *grönsångare* men uppe vid udden var det ganska dött. Här hade rapporterats om en hona praktejder men ingen sådan syntes till när vi förgäves letade bland vanliga *ejdrar* i blåsten.

Ett besök vid Petgårde träsk hanns också med och där var det roligaste en *pungmes* som visade upp sig fint alldeles vid fågeltornet. Här fanns också en sjungande *rosenfink*, trummande *mindre hackspett* och spelande *göktyta*. En oväntad obs var en hane *domherre* som visade upp sig som hastigast i ett träd innan den drog vidare.

Rovfåglar var det också gott om. Fyra *havsörnar* sågs från fågeltornet men också *brun kärrhök*, *sparvhök* och *tornfalk* noterades. Dessutom sågs både *röd glada* och *ängshök* i Egby som ligger en bit söder om Petgårde träsk.

På vägen hem från en lyckad turné i norr stannade vi till i Löttorp för att äta middag. Plankstek och pizza fick det bli och lite småprat om både fåglar och Sagan om Ringen-filmerna. Sedan väntade en lång bilresa ned till Ås och våra rum på vandrarhemmet. På kvällen summerade vi vår resa så här långt och drog upp planer för sista dagen.

17 maj:

Vindar från väst på uppemot 17 m/s gjorde att vi försökte hitta någon slags lä på öns östra sida. Det blev några besök på klassiska lokaler som Sebybadet och Stenåsabadet, men det gav inte så mycket fågel i utbyte. En skum rovfågel sågs från bilen men försvann snabbt bakom en gårdsgård. Blå kärrhök-hanne var en inte allt för avancerad gissning, men fågeln fick ändå lämnas obestämmd. Vid Alby gjordes det ett tappert försök att hänga in rörhöna och brunand på reslistan men inga representanter för dessa arter ville visa sig den här gången. Inte heller någon turkduva ville visa sig vid gården vid Gynge. Det brukar annars vara en säker lokal för nämnda art.

Öland 2015

Vid Kastlösa sågs en ängshök-hanne fint från bilen och vid Penåsa hade vi turen att få in några fler resarter så här i resans elfte timme. *Sångsvan* och *gråsiska* var två arter som vi tidigare inte hade sett under resan.

Tidigare år har vi sett *svarttärnor* vid Görans dämme men dessa ska tydligen ha försvunnit från

lokalen. Istället finns en liten population vid en mosse några kilometer öster om Penåsa. Efter en rejäl promenad ut på alvaret hade vi turen att få se minst fem *svarttärnor* i värmedallret över en klarvattenyta.

Nöjda med våra obsar så packade vi ihop våra tubar och påbörjade resan hemåt. Men först vankades det lunch på Skansen i Färjestaden igen. Söndagensbuffén gick på 176 kronor med mineralvatten men den var verkligen prisvärd. En god kaka till kaffet försämrade inte betyget.

Det blev alltså skapliga 160 arter till slut på årets resa och då missade vi ändå ett flertal arter som rapporterades på ön under vårt besök som till exempel turturduva, kornknarr, vaktel, brunglada, smalnäbbad simsnäppa, brandkronad kungsfågel, praktejder, myrsnäppa, och fjällpipare. Vi saknade också relativt enkla arter som ljungpipare, turkduva, småsnäppa och smådopping men alla konstaterade ändå att det hade varit en mycket trevlig resa med många fina fågelupplevelser att ta med sig hem till västkusten.

Artlista:

Knölsvan, sångsvan, grågås, kanadagås, vitkindad gås, prutgås, gravand, bläsand, snatterand, kricka, gräsand, årta, skedand, vigg, ejder, alfågel, sjöorre, svärta, knipa, småskrake, storskrake, raphöna, fasan, smålom, storlom, vitnäbbad islom, skäggdopping, gråhakedopping, svarthakedopping, havssula, storskarv, ägretthäger, grå häger, röd glada, havsörn, brun kärrhök, ängshök, sparvhök, ormvråk, fiskgjuse, tornfalk, lärkfalk, vattenrall, sothöna, trana, strandskata, skärfläcka, mindre strandpipare, större strandpipare, tofsvipa, mosnäppa, kärnsnäppa, brushane, enkelbeckasin, morkulla, rödspov, storspov, svartnäppa, rödbena, gluttsnäppa, skogssnäppa, grönbena, drillsnäppa, roskarl, skrattmås, fiskmås, silltrut, gråtrut, havstrut, skrântärna, silvertärna, småtärna, svarttärna, sillgrissla, tordmule, tamduva, skogsduva, ringduva, gök, nattskärre, tornseglare, göktyta, gröngöling, större hackspett, mindre hackspett, trädlärka, sånglärka, backsvala, hussvala, ladusvala, trädpiplärka, ängspiplärka, gulärta, sädesärta, gärdsmyg, järnsparv, rödhake, näktergal, blåhake, svart rödstjört, rödstjört, buskskvätta, stenskvätta, koltrast, björktrast, taltrast, rödvingetrast, gråhoppångare, kärnsångare, rörsångare, härmsångare, höksångare, ärtsångare, törnsångare, trädgårdssångare, svarthätta, grönsångare, gransångare, lövsångare, kungsfågel, grå flugsnappare, mindre flugsnappare, halsbandsflugsnappare, svartvit flugsnappare, skäggmes, stjärtmes, entita, svartmes, blåmes, talgoxe, nötväcka, trädkrypare, pungmes, törnskata, nötskrika, skata, kaja, råka, kråka, korp, stare, gråsparv, pilfink, bofink, gulhämpling, grönfink, steglits, grönsiska, hämpling, gråsiska, mindre korsnäbb, rosenfink, domherre, stenknäck, lappsparv, gulsparv, sävsparv, rostgumpssvala, bronsibis, sammetsätta.

